

A nemzeti zászló tisztelete

— Beszéd tanévnyitáskor. —

*Nekünk is volt egy jelszavunk,
Lázba jött a honvéd tőle;
Nem volt abban a halálról,
Nem volt abban megadásról,
Egy szó volt csak, hogy:
Előre!*

*Ezzel himzé a honleány,
E szóval a honfi zászlót,*

mondja a költő s úgy érezzük, mindnyájunk szívéből szól.

Ó, drága szép lobogónk, amely ezer esztendő óta hű maradtál hozzánk s vezettél bennünket. Ott lobogtál Árpád honfoglalóinak élén, mikor megszerezték számunkra ezt a szép hazát. Akkor még csak egy színe volt ennek a zászlónak, a harc, a vér, a kiontott vér színe: piros. Később, amikor a kereszt alá tért a magyar s megtanulta, hogy a harc mellett a béke is lehet hasznos és szép az ember számára, alája került a pirosnak a béke, a szeretet színe is: a fehér. Még később, amikor vállalnunk kellett e földön Nyugat békéjének védelmét Kelet minden támadása ellen, bizony, sokszor megszenvedtünk s volt idő, amikor már-már szinte a sir szélén állottunk. Vagy nem ott voltunk Mohinál, Mohácsnál? Ekkor került fel szent lobogónk két színe alá az isteni igazságba, a szebb, a jobb magyar jövőbe vetett rendületlen hitnek, reménységnek színe: a zöld.

Magyarország Mária országa, az Isten anyjának ajánlotta fel első királyunk. Ha veszedelem közeledett hazánkra, mennyei Pátrónánk képét himezték zászlóinkra s Jézus kiáltással rontottak a reánk törő ellenségre!

Volt egy fejedelmünk, aki, amikor a magyar szabadságért kellett fegyvert fognia s kibontotta a szabadság zászlaját, ezt írta rá aranyos betűkkel: Istennel a házáért és szabadságért!

A mi magyar lobogónkban csakugyan együtt van a múlt, a jelen és a jövő, ezért szeretjük, tiszteljük anyyira!

Mit jelent nekünk a magyar zászló?

Kimondani, szavakba öntení nehéz ezt. Annál jobban megérezzük, ha messze idegenből hazatérve ez a szent jel fogad bennünket a magyar határon; ha az idegen népek tengerében ott látjuk felkuszni a magyar háromszínű zászlót is; ha muzeumok poros sarkában megpillantjuk az elrongyolt, kifakult lobogókat s felidézzük emlékeztünkben azokat az eseményeket, amelyeknek tanuja volt

az a szent nemzeti jelünk; amikor megalázták drága selymét, amikor sárba tiporták lelketlen lábbal szent színeit, amikor letiltották piros-fehér-zöld színeit a magyar szívekről; amikor lehullani láttuk ezeréves földünk sok-sok magyar városáról; amikor rudjára csak félig kuszhat fel, mert az a haza, amelynek szent jelképe: ma csak félország, csonka ország, nem egész, nem teljes...

Amit ekkor, ezek láttán érez a magyar sziv, azt jelenti nekünk a zászló!

Legjobbaink alatta küzdöttek egy évezreden át, érette ontották drága véréüket s áldozták fel életüke. Szent volt nekünk e három szín, s mindig csak a legderekből ember volt méltó arra, hogy nemzeti jelképünket vigye a harcok tűzében. Külön érdemeket kellett szerezni, hogy meghajoljon valaki előtt ez a büszke lobogó! Csak azoknak koporsójára borult, akik érette, a magyar hazáért adták életüket. Ilyenkor az egész magyar nemzetet jelentette, de nemcsak a ma, hanem a régit, s az eljövendőt is: mindent, ami magyar!

Benne van egy nemzet évezredes öröme és szenvedése, szorongó jelene s verőfényes jövődjé!

Mindenünk e zászló!

Velünk örül, velünk szomorkodik, velünk él s bukik a porba: mert egy velünk!

Őt viszik a győzelmes csapatok élén, zászlót tűznek az elfoglalt várra; zászlót hajtanak a nagy halott előtt, lehullik a lobogó az elvesztett várról; zászlódiszbe öltözik a község és város nagy ünnepeinken, mert egy velünk!

Mindenütt ott van, ahol magyarok élnek! Emlékezzetek csak az elmúlt év őszére, amikor diadalmas katonáink bevonultak a felszabaduló magyar községekbe: mindenhol magyar zászlókkal fogadták őket! Honnan volt ott, addig idegen uralom alatt, annyi magyar zászló, amit eddig anynyira tiltottak, üldöztek? Börtön, szenvedés, büntetés járt érte! És mégis megvolt valahol... Mert a magyar zászló mindenütt jelen van, ahol magyarok élnek.

A magyar zászló tehát minden magyart jelent!

Kicsit és nagyot, időset és fiatal, beteget és egészségeset, a határokon innen élőket s most még idegenben szenvedőket: akiknek keblében magyar sziv dobog!

Tiszteljétek a zászlót, s ezt külső jelekben is meg kell mutatnunk!

Igy leszünk méltók hozzá!

(V. L.)

